

Нидерландыдағы девиантты мінез – құлықпен әлеуметтік жұмыс ерекшелігі

Орындаған: Батырша Құлпынай,
Дәулетбаева Ақгүл, Ермаханова Салтанат,
Серікова Құралай

Қабылдаған: Мамытканов Д. Қ.

Нидерланд

- ✓ **Нидерланд Патшалығы** (бейресми атауы Голландия) — Батыс Еуропадағы мемлекет.
- ✓ Нидерландның солтүстік және батыс бөлігі Солтүстік теңіздің жағалауында орналасқан.
- ✓ Жер аумағы 41532 км². Халқы 16,9 млн. (2015). Тұрғындарының 96%-ы голландықтар.
- ✓ Ресми тілі – нидерланд (голланд) тілі.
- ✓ Халқының 50%-ға жуығы – католиктер, 40%-ға жуығы – протестанттар.

Күрделі балалар мен жасөспірімдермен жұмыс - Батыс Еуропа мен Америка Құрама Штаттарының көптеген елдерінде жалпы әлеуметтік жұмыстың ажырамас бөлігі болып табылады.. Мұндай балалар «қауіп тобына» жатады, яғни, заңсыз әрекеттер жасау ықтималдығы жоғары. Бұл топқа үйден қашқан балалар, ата-аналарынан бас тартқан балалар, зорлық-зомбылық, ішімдік пен есірткі қолданумен айналысатын балалар кіреді.

Шетелде олармен жұмыс істеу әдетте бірқатар бағдарламаларға негізделген. Батыстың және Құрама Штаттардың елдеріндегі қиын балалармен және жасөспірімдермен жұмыс істеуге арналған осы бағдарламалардың сипаттамасы оның профилактикалық сипаты болып табылады. Алдын алу шараларына бағдарлау балаға дағдарыс жағдайында көмектескенге дейін көбірек уақыт өткенін түсінуге негізделсе, соғұрлым оның салдарын жою қиынырақ болады.

Нидерландтағы девиантты жасөспірімдермен әлеуметтік жұмыс бағдарламалары мен технологиялары

Нидерланд Батыс Еуропаның ең гүлденген елдерінің бірі болып саналады.

Осы елде өмір сүру деңгейі өте жоғары болғанымен, жасөспірімдер мен жасөспірімдердің қылмыстары, қаңғыбастық және вандализм проблемалары бар.

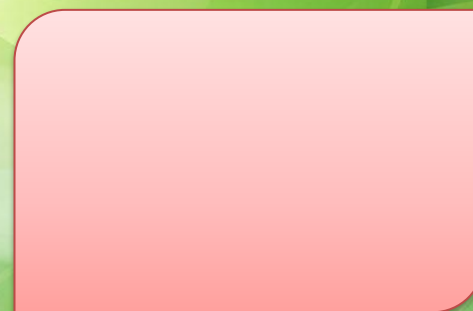
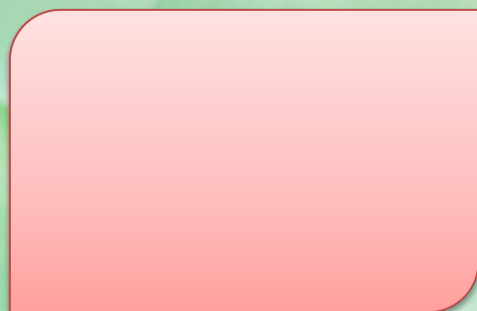
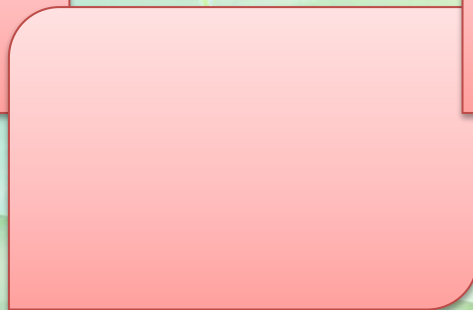

Осы елдегі жастардың құқықтарын бұзу көбінесе жергілікті тұрғындармен байланысты емес.

Күрделі жасөспірімдер мен жастар арасында Түркиядан, Мароккодан, Нидерландтық Антильден келеді.

Күрделі балалар мен
жасөспірімдермен әлеуметтік жұмыс
бірнеше бағдарламаларға (жобаларға)
сәйкес жүзеге асырылады.

Thuislozen Team (Үйсіздер тобы)

Үйсіз қаңғыбас жастармен жұмыс істеу. Бұл жоба 1992 жылы жүзеге асырылды. Нидерландының түрлі қалаларында осы қызметпен айналысатын арнайы офистер құрылды. Роттердамдағы ТТ Бюросында 28 жасөспіріммен бірге жұмыс істейтін қызметкерлердің төрт әлеуметтік қызметкері бар.

Сонымен қатар олар өз жұмысына басқа мамандарды тартады, мысалы, наркологтар, психологтар. Жобаның негізгі контингенті - бұл қылмысты жасамаған, бірақ құқық қорғау органдары тарапынан байқалған 3 айдың ішінде тұрақты тұрғылықты жері жоқ 25 жасқа дейінгі жастар.

Бұл қызметтің мамандары үйсіз жасөспірімдерді өз жұмысына тартудың зорлық-зомбылықсыз тәсілдерін қабылдайды: шақыруларға шақыру, мәжбүрлі жетектер. Тек өз өмірін өзгерткісі келетін жасөспірімдер ғана көмекке дайын және бір мезгілде олардың өмірлік жоспарларын жүзеге асыруға жауапкершілік алады, ТТ бюросына келеді. Қазіргі уақытта жасөспірімдердің ТТ бюросының жұмыс жүйесіне қосылуы туралы жазбалары бар.

УТЖСЫ

Blank text area for the first section.

Blank text area for the second section.

Blank text area for the third section.

НАЛТ жобасы

Шағын ұрлық жасаған немесе бұзақылық әрекеттер жасаған жасөспірімдермен жұмыс істеу. Бұл жоба Нидерланды аумағының 79% қамтиды. Бұл жобаның мәні қылмыс жасаған жасөспірімге өзінің еңбек күшімен материалдық немесе моральдық зиянды өтеу ұсынылады. Ол бас тарта алады, бірақ бұл жағдайда жергілікті құқық қорғау органдарымен айналысады. Нидерландыдағы сотталу, белгілі болғандай, елеулі әлеуметтік зардаптарға ие, өйткені бұл жағдайда жоғары оқу орнына түсуде және жұмысқа орналасарда қиындықтар туындайды

Барлық құқықбұзушылықтар үш критерий бойынша полициямен тексеріледі:

1) келтірілген зиян мөлшері белгілі бір мөлшерден аспауы тиіс (шамамен 1000 АҚШ доллары);

2) егер бұл екінші құқық бұзушылық болса, ол бірінші күннен кейін бір жылдан кешіктірілмей жасалуға тиіс;

3) үшінші құқық бұзушылық жасағанда жасөспірімнің бұл жобаға қатысуы тоқтатылады. Бұл жағдайда бағдарламаға қатысу әділ сот органдарының шешімімен ғана мүмкін болады. Егер қылмыс осы критерийлерді қанағаттандырса, онда полициядан шыққан жасөспірім туралы материалдар Халтқа жіберіледі. Бюро қызметкері жасөспірімнің ата-аналары, жәбірленушінің және прокуратураның арасында ымыраға келуге тырысып, делдал ретінде әрекет етеді. Жасөспірімдерге құқық бұзушылықтың салдарын жоюдың бірнеше нұсқасы ұсынылады, келісім құжатпен ресімделеді және бюро оны барлық тараптардың іске асырылуын бақылайды. Бас тарту жағдайында қылмыс туралы хаттама жасалады.

Келісімге сәйкес, жасөспірімге: зардап шегушілерден кешірім сұрап, зиянды өтеуге, құқықтық сауаттылықты арттыруға бағытталған іс-шараларға қатысуға міндетті. Зиянды өтеудің ең кең таралған әдістері:

құқық бұзушылықтың нәтижелерін тікелей жою (жуу, бояу қабырғалары);

зиян шеккен ұйымда жұмыс істеу (мысалы, дүкенде);

жасөспірімдердің қоғамдық жұмыстарға түскен ақшаға келтірілген залалды өтеуі (мысалы, автокөліктің бүлінуі үшін).

Психологиялық білім беру институтының негізі - мектептен шығарып тастаған оқушылар немесе мектептен шыққысы келетіндермен жұмыс істеу.

Бұл жоба үш бағытта жұмыс істейді:

1) кәдімгі мектепте оқитын бірақ олармен байланысын жоғалтқан жасөспірімдерге көмек көрсету;

2) мектеппен байланысын жоғалтпаған бірақ кемшіліктер бар жасөспірімдерге көмек көрсету, (білім берудегі артта қалу, қақтығыстардың жоғары деңгейі);

3) әртүрлі себептер бойынша тұрақты мектептегі тұрақты сабаққа оралуға қабілетсіз жасөспірімдерге арналған арнайы мектепте оқыту. Мысалы, Амстердамның солтүстік ауданында ППИ кешенінде администратор мен тех персоналды қоспағанда: әлеуметтік жұмыскер, 2 психолог, 4 ортопед, сынып жетекші, пән мұғалімдері, өндірістік шеберлік ұстаздары барлығын қосқанда 22 қызметкерлер жұмыс жасайды. Бұл жобаның өз проблемалары бар. Мысалы, мұғалімдер ППИ мектептерінде жұмыс істейтін әлеуметтік қызметкерлер мен психологтарды шоғырландыруды жөн көреді. Мектептерде жұмыс тікелей РРІ және мектеп директорлары арасында шарттық негізде жүргізілуі тиіс. Мәселе мынада, мектептердегі әлеуметтік қызметкерлер мен психологтардың жұмысы Білім министрлігімен төленеді және ППИ-дегі мектептен шыққан балалармен жұмыс жасайды - Жастар ісі министрлігі.

«Отбасылық алғашқы жоба» (FF) - ата-ана құқықтарынан айыру туралы мәселе бойынша шешілетін шешілмейтін отбасылармен жұмыс жасау.

Әдетте бұл ата-анасы (әдетте голландтық шыққан емес) антисоциалды өмір салтын жүргізетін толық емес отбасы. Осы отбасына жауапты органдар ата аналық құқықтарды анасынан айырады және құжаттарды дайындайды. Бірақ, іс-қимыл жасамас бұрын, анасы ФФ жобасында жұмыс істейтін әлеуметтік қызметкермен ынтымақтасуға ұсыныс жасайды. Ерекше жағдай балалардың өміріне қауіп төндіретін маңызды жағдайлар болып табылады.

Жобада жұмыс істеу туралы шешім ерікті түрде ерікті түрде жасалады. Жергілікті билік органдары нәтижені бақылаған кезде (бірақ процесс емес) аналар балаларды тәрбиелеуге қабілетті екеніне көз жеткізсе, ата-ана құқықтарынан айыру туралы алдын-ала дайындалған құжаттарды алып тастайды. Статистикаға сәйкес, отбасылардың 11% -ы бастапқы әлеуметтік ахуалды қайтарады (дағдарыстың бастапқы жағдайы).

Ескерту бейне оқыту жобасы (НУТ) - оның мүшелерінің арасындағы қарым-қатынасты жақсарту, балаларды тәрбиелеу мәселелерін шешуге көмектесу.

Ата-аналар мектептің әкімшілігінен немесе құқық қорғау органдарынан НУТ мамандарынан кеңес ала алады. Ата-аналар бюроға өз бастамалары бойынша да өтініш бере алады. Бірақ кез келген жағдайда, барлық ересек отбасыларының ерікті келісімі бойынша жұмыс жүргізіледі. Өзара келісімге сәйкес, бейнекамерамен жұмыс істейтін әлеуметтік қызметкер отбасына келеді. Ересектер мен балалар алдын ала әдеттегі өмір тәртібін бұзбайтыны үшін дайындалады.

Съемка шағын фрагменттерде жасалады. Түсірілімнен кейін жалпы шолу жүргізіледі және отбасы мүшелерінің мінез-құлқы талқыланады. Сонымен қатар әлеуметтік қызметкер қарым-қатынастың оң сәттерінде отбасы мүшелерінің назарын аударады. Отбасы мүшелерінің және объективті деректердің жағдайды елеулі түрде жақсартқанын көрсететін жұмыс аяқталды.

FF және НУТ жобаларында жұмыс Амстердамда әлеуметтік педагогикалық орталықпен (Ресейдегі отбасылар мен балаларға көмек көрсету орталығы сияқты) жүзеге асырылады.

Project Nieuwe Perspectieven (Жаңа перспективалар жобасы) (NP) - сотталған жасөспірімдермен жұмыс жасау.

Бұл жобаның негізгі контингенті құқық қорғау органдарымен проблемалары бар 14-25 жас аралығындағы жастар. Жобаның шеңберінде олар әртүрлі тәсілдермен: мектеп және басқа мекемелерден жіберілген полиция арқылы шешіледі. Олардың көпшілігі Азия мен Африкадан келеді. Жақында голландтық сарапшылар Ресейлік жастардың проблемасына да алаңдайды. Атап айтқанда, олар ресейлік жастардың өте жабық екендігіне назар аударады, тек әлеуметтік қызметкерлер тек әлеуметтік қызметтерге жүгінбейді және олармен араласады, кәсіби әлеуметтік қызметкерлер емес, тек еріктілер.

Жобада жезөкшелікпен айналысатын қыздарды қарастырмайды, оларды Амстердамда арнайы жастар полициясы қарастырады. Жас адаммен жұмыс келесідей. Жасөспірімнің ЖПБ-ның аудандық бөлімшесіне жіберілуі оның қылмыстық, әкімшілік немесе өзге де жазалау түрлеріне қатысты шешімі қазірдің өзінде қабылданған және құжатталған.

Жас жігіттің жағдайды нашарлатпау үшін YDP-нің клиенті болуға шақырылады. Жұмыс 4-6 айға есептелген. Статистикаға сәйкес, жасөспірімдердің 74% -ы әлеуметтік жағынан оңалтылды, 24% -ы жасөспірімдерді қайталап қылмыс жасайды.

Ерекшеліктері:

1. Жұмысты ұйымдастыру ерекшеліктері. Министрлік пен жергілікті әкімшілік бұл мәселені тек бәсекелестік негізде жобаларды қарайды және орындаушыны анықтайды. Министрліктер мен жергілікті билік органдарының рөлі сондай-ақ таңдалған технологияны қолданудың құралдарын және нәтижелерін іздеу, бөлу, бақылау. Әрбір жоба бойынша дереу жұмыс үкіметтік емес ұйымдармен жүзеге асырылады. Айта кету керек, бұл:

әр жоба бойынша жұмыс белгілі, қатаң шектелген топқа жіберіледі;

әрбір жоба белгілі бір жасөспірім мен оның отбасының мәселелерін шешуге бағытталған;

әр жоба бойынша жұмыс тек ерікті негізде жүргізіледі;

Барлық жобалар есірткіге тәуелді жасөспірімдер мен ауыр психикалық проблемалары бар жасөспірімдерді жоққа шығарады (осы контингентті анықтау үшін, жобаларды наркологтар, психологтар, психиатрлар және т.б. тартады);

Жасөспірімдермен жұмыс істеудің екі жолы бар: «жұмсак», соның ішінде әңгімелер, байланыстар орнату және айыппұлдар салынған кезде, мамандандырылған мекемелерде орналастыру. Екі жағдайда да полиция алдын алу жұмыстарына қатысады;

Көптеген жобалар өз қызметін кең түрде жарнамалауды, корпоративтік сәйкестендіруді, логотипті, ұраны, бұқаралық ақпарат құралдарында жарнама уақытын жалға алу мүмкіндігін ұсынады.

2. Жасөспіріммен тікелей жұмыс істеу кезеңдері. Шартты, әрбір жобаның жұмысы екі кезеңге бөлуге болады.

Бірінші (отбасында, мектепте, қоршаған ортаға, демалыс уақыты) жасөспірім және жас жігіттің (ол мұндай қарым-қатынас қиындықтарға немесе кәсіби өзін-өзі анықтау ретінде оған маңызды мәселелерді анықтайды) мотивациялық саласын зерттеу айналасындағы жағдайды зерделеуді қамтиды диагностика, қатысты. Бұл қадам проблеманы және бюросы мен клиент арасында келісім-шарт жасасудан шешу үшін жасөспірім мен оның отбасы жоспарын бірге аяқтады. □ Келісім моральдық жауапкершілікті ғана қамтамасыз етеді, заңды күші жоқ.

Екінші кезең - жасөспірім айналасындағы жағдайды реттеу арқылы барлық жоғарыда психоәлеуметтік қолдау қамтитын жоспарын қозғалысы әзірледі. Сонымен қатар, жұмыс жасөспірімнің дағдылары мен қабілеттерін дамыту жүргізілуде.

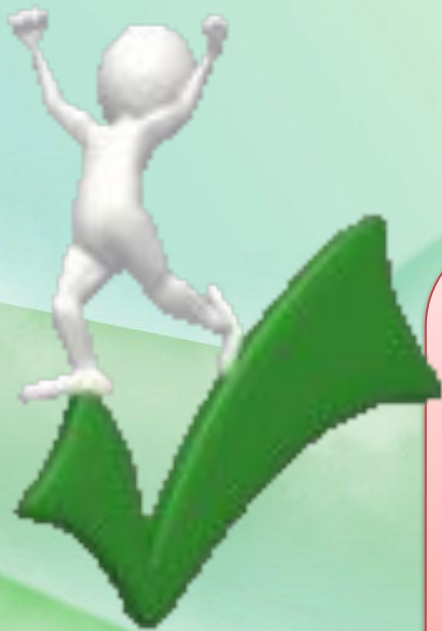
3. Әлеуметтік қызметкерлердің рөлі.

Әлеуметтік қызметкер - барлық жобалардағы басты тұлға. Жалпы алғанда, осы мамандықтың беделін Нидерландыда өте жоғары.

Бюродағы барлық дерлік әлеуметтік қызметкерлер жоғары білімі бар. Бір уақытта клиенттердің аз санымен жұмыс істейтінін атап өту керек. Бұл жұмысқа бағытталуға мүмкіндік береді. Қорлар мен мамандар жеткілікті болғандықтан, жұмысқа көптеген клиенттер қатысады. Жобаға қатысу үшін байқау бар. Бұл, әрине, жасөспірімдердің жұмыс істеуіне деген ұмтылысын арттырады.

Жобаға қатысатын жастардың, кез келген уақытта әлеуметтік қызметкер байланысу мүмкіндігі бар. Жалпы, бұл жоба бойынша әлеуметтік қызметкердің негізгі міндеттері әлеуметтік жұмыс және көмек барысын қамтамасыз ету үшін әр түрлі мекемелер қызметкерлерімен байланыстар орнатуға және үйлестіру, жұмыс жоспарларын, шарттар сенімді қарым-қатынас, жағдайды мұқият зерттеу және клиент тұлғалық сипаттамаларын құру болып табылады қоршаған орта.

Ол әр түрлі жасөспірімдерге анықтамалық тікелей жұмыс әлеуметтік қызметкерлер қосымша, Нидерландыда проблемалық балаларды оңалту мәселелерімен айналысатын әлеуметтік қызметкерлер басқа санаттағы бар екенін атап өткен жөн.

Мысалы, қауымдастық және үйлердің белсенді аудандық әлеуметтік қызметкерлер (бір ауданының қамқорлық, 250 280 пәтер бар, әдетте, бір немесе екі үй), медициналық және білім беру мекемелері, жергілікті мемлекеттік әлеуметтік қызмет көрсету саласында жұмыс істейтін әлеуметтік қызметкерлер бар.

Қиын жасөспірім, сондай-ақ, көптеген қоғамдық және делдалдық ұйымдардың тартылған ол уақытта, жағдайға байланысты, қауымдастық түрлі операциялық бірлік, дамыту команда, міндеті күштерін құру жатыр. Осының бәрі Нидерланды мамандар қауымдастық және мектеп балаларға күн сайын жастармен жұмыс істеуге мүмкіндік береді.

**Назар
аударғандарыңызға
рақмет!**

